

VITR – pomlad, poletje, jesen ali zima?

mag. Darja Silan

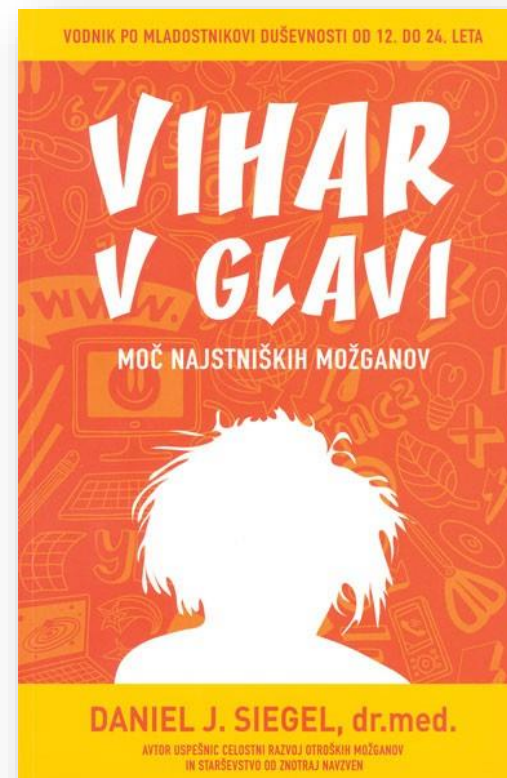
„Jedro diagnostike sodobne dobe je pretirana stopnja antropocentrizma, ki prinaša mišljenje

”za enkratno uporabo”, ta pa opravičuje vsako obliko odpadkov, tako naravnih kakor človeških.“

Kakšna je mlada generacija?

- nevrofiziološka in psihološka faza velikih osebnih sprememb
- zelo zahtevni
- z veliko energije (akcija) ali pa pasivni
- velik vpliv e - družbe in „instant“ kulture, oz »kulture odmetavanja«
- aktiven, smiseln, izzivalen, celostni način podajanja vsebin

Vrednote - etično jedro okoljske vzgoje

- vzgoja : funkcija družine, družbe, države itd.
- osebni zgled učitelja

»Dober učitelj - dobri dijaki.

Razsvetljen učitelj - razsvetljeni dijaki!«

Učitelji pobirajo smeti ...

Globalno učenje za spodbujanje trajnostnega razvoja
v vzgoji in izobraževanju

Zavod
Republike
Slovenije
za šolstvo

Tudi dijaki pobirajo smeti ...

Evolucija etike / vrednot

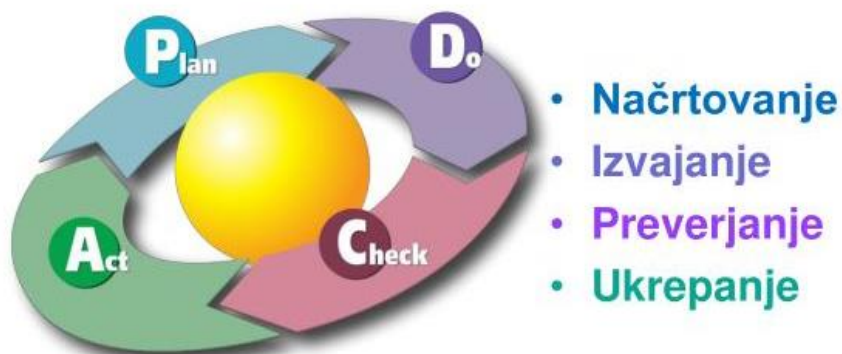
- **egocentrična** (koristi lastne osebe ali morda še družine ali domačega kraja)
- **antropocentrična** (koristi za človeka oziroma človeštvo)
- **ekocentrična etika** (usmerjena v dobrobit vseh živih bitij oz. Zemlje kot celote)

Vir: Ddr. Barica Marentič Požarnik, Anka Zupan

Načrtovanje / izvajanje dejavnosti za razvijanje kompetenc VITR

Glede na izobraževanje

- o okolju.
- v ali iz okolja.
- za okolje.

Kurikul Okoljska vzgoja kot VITR

Vir: Ddr. Barica Marentič Požarnik, Anka Zupan

Metode in pristopi

Upoštevati:

- kompleksnost ciljev
- aktualne medpredmetne vsebine
- prislужniti mladi generaciji

Cilji:

- spoznavno močni
- čustveno - socialno obarvani
- akcijsko naravnani

Metode in pristopi

- izkustveno učenje (čutna, čustvena in socialna razsežnost, npr. doživljanje gozda)
- neposredno doživljanje (resničnega in simuliranega) okolja, terensko delo, učne poti
- igranje vlog
- simulacije
- produktivne skupinske razprave
- raziskovalni projekti
- premišljene akcije (okoljske akcije, prostovoljstvo), ki vključujejo tudi vrednostno refleksijo

Priročnik Okoljska vzgoja – Zavod RS za šolstvo; 2010

Globalno učenje za spodbujanje trajnostnega razvoja
v vzgoji in izobraževanju

Zavod
Republike
Slovenije
za šolstvo

Globalno učenje za spodbujanje trajnostnega razvoja
v vzgoji in izobraževanju

Zavod
Republike
Slovenije
za šolstvo

Kako se na drugačne metode odzivajo dijaki?

Terenske vaje v Rakovem Škocijanu, 2012

OPAZOVANJE- ČUDENJE- SPOZNAVANJE

Kako se odzivajo sodelavci?

- sodelovanje, skupno načrtovanje
- medsebojno dopolnjevanje in spoštovanje
- dodana vrednost učenja „izven učilnic“

Vpliv na šolo – šolsko skupnost

- večja **povezanost** in s tem večanje **pripadnosti** šoli
- „dogajanje“, ki prinaša **svežino**
- večanje **ozaveščenosti** o stanju našega okolja ter iskanje skupnih rešitev
- skupne **odločitve** za „majhne korake“ v smeri k bolj vzdržni potrošnji in odgovornemu državljanstvu
- oblikovanje **skupnostnih** „eko“pravil

Cilji VITR in celostni pristop - „globalno učenje“

- zahtevno področje vzgoje in izobraževanja (**posebej vzgoje**)
- šolski načrt VITR v skladu s kurikulumom okoljska vzgoja za gimnazije
- vedno upoštevati temeljna pravila (načrtovanje, izvedba, evalvacija, ukrepanje!)
- graditi na že uveljavljenem in dodajati nove metode in vsebine

Kočevski pragozd, september 2011

Sončna peč; naravoslovni mednarodni tabor Piran, 2007

Raziskovanje tal v parkih blizu šole, 2010

Terenske vaje na obrežju Ljubljanice, september 2012

Reko doživiš v vsej polnosti šele iz vode.

Pa še zabavno je ...

Delavnica: hrana

Comenius / VITR

Skrbno pripravljanje
prigrizkov

Za „dušo in telo“

Globalno učenje za spodbujanje trajnostnega razvoja
v vzgoji in izobraževanju

Zavod
Republike
Slovenije
za šolstvo

VITR lahko izvajamo tudi v različnih jezikih, spoznavamo različne kulture ...

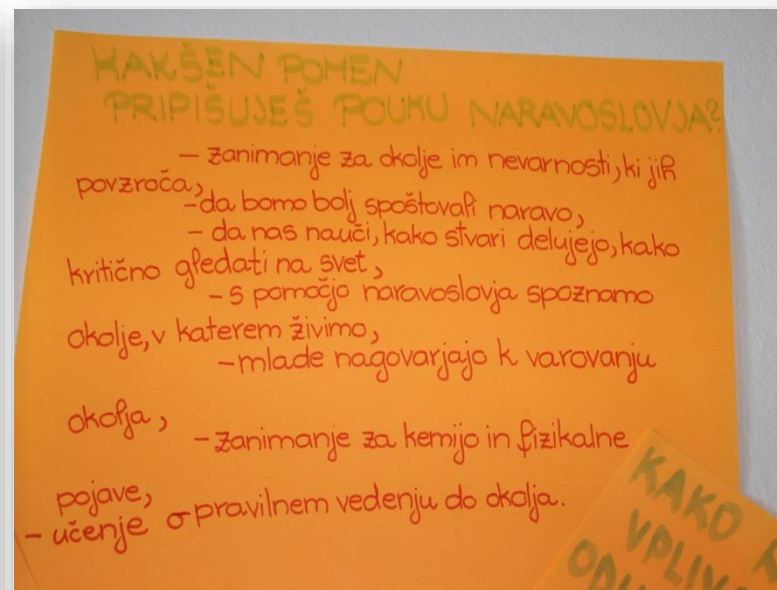
Obisk dijakov iz Španije v Iškem morostu.

Plečnikov raziskovalni tabor v Tolminu, 2014

Pogovor o vrednotah in pomenu okoljske vzgoje

Naš eko-kotiček

Šolski vrt, 2015

Vladne organizacije in iniciative

Globalno učenje za spodbujanje trajnostnega razvoja
v vzgoji in izobraževanju

Zavod
Republike
Slovenije
za šolstvo

Nevladne organizacije (sodelovanje zadnjih 15 let)

**DRUŠTVO ZA NARAVOVARSTVO
IN OKOLJEVARSTVO**

Zavod
Republike
Slovenije
za šolstvo

Globalno učenje za spodbujanje trajnostnega razvoja
v vzgoji in izobraževanju

Kako naprej?

- opolnomočiti učitelje
- podpreti samoiniciativnost učiteljev
- institucionalne rešitve
- nenehno izpopolnjevanje učiteljev na področju VITR
- vrednotenje dela učiteljev

Načela VITR

(Vir: smernice VITR od predšolske vzgoje do douniverzitetnega izobraževanja)

- VITR ni dodatek k sedanjemu splošnemu izobraževanju
- Je obsežen, celovit, skladen pedagoški proces, ki vključuje odnos med človekom in naravo ter odnose med ljudmi
- Vodi do razumevanja vsestranske zveze med naravnim, gospodarskim, družbenim in političnim sistemom
- Skuša dejavno in tvorno reševati sedanja in prihodnja okoljska in družbena vprašanja človeštva

„Sveta ne bomo spremenili prek noči, temveč z naraščajočo zavestjo, ki jo bomo dosegli z vzgojo srca in izobraževanjem uma.“

Globalno učenje za spodbujanje trajnostnega razvoja
v vzgoji in izobraževanju

Zavod
Republike
Slovenije
za šolstvo